

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP

Felelős szerkesztő:
TÓTHFALUSI JÓZSEF
 lelkész

Társszerkesztők:
Dr. Horváth Zoltán ügyvéd, az Orsz. K. Sz. ügyvez. titkára.
Paál Gusztáv, ref. kollegiumi tanár Maros-Vásárhely. ::
S. Szabó József, ref. kollegiumi vallás-tanár Debrecen.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 M.-Vásárhely, Szentgyörgy-u. 9. szám, ref. lelkeszi hivatal

Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egy évre 5 K. — f.
 Fél évre 2 K. 50 f.
 Negyed évre 1 K. 25 f.
 Egyes szám ára 6 f.

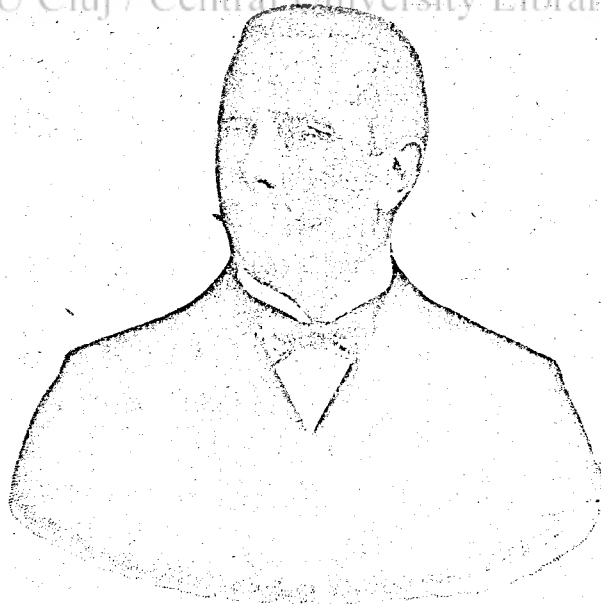
Kiadja: Az Erdélyi Református Egyházkerület „Kálvin Szövetsége”

XI. évfolyam.

Maros-Vásárhely, 1910. október 15.

12. szám

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Dr. Bernát István, az Országos Kálvin-Szövetség elnöke.

2001

Az erős fundamentum.

Máté 7, 24.

Bizonyára sok szép tanácsot hallottál gyermekkorodtól fogva. Ő és új idők bölcsességének és tapasztalt kegyes emberek tanácsait. Intettek, hogy ezeket kövesd. Bizonyosan idézték előtted az evangélium tanításait is, amint azokat az Úr Jézus Krisztus már évezredekkel ezelőtt az emberiség igaz boldogságára, Isten ingyen kegyelméből közölte. Valóban, egyedül ezek kellene, hogy a te földi életed világító lámpásai legyenek. De vajjon megtalálták-e a szivedbe vezető utat? Az ő evangéliuma csakugyan ható erejévé vált-e lelkednek? Oly erővé, amelynek alapján életed nem egyéb mint Isten színe előtt való megelégedett örömteli járás, a Jézus Krisztus követése?

Becsüld meg, hogy az ő tudományát megismerhetted, hogy az Ő isteni ihlettsége életed vezérfonala lehetett. Mert hiábavaló lenne reád nézve az, ha az ő igéit, amelyeket szent örökségül hagyott reánk, könyv nélkül is tudod idézni, ha minden titkot és bölcsességet is tudsz felőle, ez sem használ semmit Fel kell őt vennünk magunkba, testünkbe és vérünkbe kell változtatnunk. Keresztyénségünk nem állhat abban, hogy így szóljunk: Uram! Uram! vagy, hogy a pusztán holt betűkből idézzük, hanem, hogy őt felvegyük — ismétlem — magunkba. Szelleme a mi szellemünk, hite, törekvése, szeretete és szenvedése a mi hitünk, törekvésünk, szeretetünk és szenvedésünk legyen. Szellemének ezen elsajátításába áll váltságunk, bűneink bocsánata és istennel való békességünk. A kiben nem lakik a Krisztus lelke, az nem az övé, annak nincs része a váltságban.

Az élet komoly dolog, vedd tehát egészen komolyan. Építs annak erős fundamentumot, hogy a sors változásai meg ne ingathassák. Te nemcsak a máért és holnapért vagy teremtve, a te utad a föld rögein keresztül az örökkévaló életbe vezet.

Uram! Engedd, hogy megismerjük s szivünkbe vessük a te igazságaidat. Engedd, hogy a te édesatyai tanácsaidra hallgassunk. Hadd vessünk szilárd alapot életünknek itt, e földön, üdvösségünknek az egekben. Ez pedig ne legyen más, mint a Jézus Krisztus, aki életét adta váltságul érettünk. Őt akarjuk követni utain, a jó Pásztort, ki előttünk megyen, vivén keresztünket. Mi ismerjük szavát, haladunk utána életben, halálon. És sem jelenvalók, sem örökkévalók, sem élet, sem halál el nem tántoritnak Tőle. Ámen.

W. T.

Vasárnap délelőtt.

*Nyugodalom napja virradt a falura,
Kis pihenés, öröm — nagy fáradság,
búra,*

Méla csend a tájon . . .

*Azt beszéli a csend: ember, ma a lelked
Istenedhez szálljon.*

*Néptelen az útca, senki se jár rajta,
A lármázó pásztor jókorán kihajtja,
Nincs ünnepe néki,*

*Nincs bánata, vágya; hogyha volna
is, a*

Kürtjén kürtölné ki.

*Csendül a kis templom két kicsiny
harangja . . .*

*Imádságra hívó szelid, édes hangja,
Oly jól esik nekem:*

*Mint tikkadt vándornak pálmák halk
moraja*

Oázis vidéken . . .

*A szent falak közé, mely biztatva
hív el,*

Követem a hangot örömtel szívvel.

— Jőnek ifjak, vének,

*Elnémul a harang . . . zendül az
ajkakon*

Ahitatos ének . . .

*Majd az ima hangja száll reszketve
széllyel*

*És a buzgó hívek összekulcsolt kézzel
Hallgatagon állnak,*

Arcaikról a bú borongó fellegi

Lassan tovaszállnak.

*Csüggeteg szívem is új öröme éléd,
Hogy hangzik az ige: „Van egy
dicsőbb élet,*

Van egy igaz Isten“ . . .

*— Áldott e hely, jertek, kiket száz
bú vérez,*

Meggyógyultok itten!

Lampért Géza.

Hogyan egyeztethetők össze a szenvedések Isten szeretetével.

Ha e kérdésre megfelelünk, olyan támasznak vesszük elejét és életét, amely az Istenben bizó, Krisztusban hívő keresztyén ember hitét nem egyszer akarta kikezdeni. A támadó kérdés ez: *Miképpen lehet össze egyeztetni Isten szeretetével azon szenvedéseket, amelyeknek világi életünkben alá vagyunk vetve?* Sokan így gondolkoznak: ha csakugyan léteznék egy „jó“ Isten, akkor az a „jó“ Isten semmiesetre sem bocsátna szükségét, betegséget, szegénységet a földre, hanem állandóan tiszta boldogságban, örömben füröszténé az embereket. Azok azonban, akik így következtetnek, szem elől tévesztik, hogy Isten nemcsak jó, hanem szent is. Mint ilyennek az a legfőbb célja az emberekkel, hogy bünöközta nyomorukból kiszabadítsa és így képessé tegye őket arra, hogy az ő szent, boldog életének ré-

szeseivé legyenek. Boldog, igaz, a birka is lehet s az is, valahányszor kövér legelőre talál. Ám az embert nem e fajta boldogságban akarja Isten részesíteni, hanem azt akarja, hogy szent legyen és azt a boldogságot kóstolja, amelynek vége, teljessége üdvösség. Hogy e célját az Úr elérhesse, segédeszközre van szüksége. Ez az eszköz: a szenvedés.

Képzeljük csak el magunknak, mi lenne, ha most egyszerre minden szenvedés megszűnnék e világon? Akkor merülnének el még csak igazán a világ fiai az önzés, a bujaság s minden bűn posványában, s akkor tévesztenék még csak teljesen szemük elől Istentől nyert rendeltetésüket. A költő is azt mondja, hogy mi sem árt meg olyan könnyen, mint a sok a jóból.

Azért adta Isten társul a bűn mellé a szükségét és a fájdalmat. A szükség arra való, hogy az ember annak napjaiban megtanulja erejét használni s helyzete javítását önerejéből eszközölni. Ez az embert elősegíti. Ha nem volna szükség, megállna a fejlődés és az éltető munka helyett halált sejtető nyugalom és csend uralkodnék mindenütt. A keresztyén ember azonban még egyébről is meg van győződve, arról t. i., hogy baj és fájdalom nélkül a belső élet is elsorvad. Isten fiának élete arról tanuskodik, hogy a szenvedések azoknak nem hátrányára, hanem mindig előnyére szolgáltak. Sőt éppen ilyenkor, a nehéz órákon nyitja fel a mennyei atya szemünket, hogy világosan lássuk, minek vagyunk még híjával? Ha azonban látja azután az ember, hogy menyi munka vár még reá: el kell tépnie azon szálatokat, amelyek szívét a világhoz fűzik, meg kell tisztulnia az önzéstől s minden törekvést a legfőbb cél elérése érdekében kell összpontosítania. A magunk baja megtanít, mások baja iránt is részvételt viseltetni. Így leszünk könyörületesek, szivesek, türelmesek mások iránt, erősek önmagunkkal szemben. Ilyen formán a fájdalom is nekünk használ. Ha pedig azt az eszközt ismerjük fel benne, a melynek segítségével Isten szívünket megtisztítja és fel magához vonja, akkor meg éppen az ő szent szeretetének olyan bizonyosságává lesz a szenvedés, a minőről az irás is szól, a midőn ezt mondja: „Akit az Úr szeret, megdorgálja azt.“

Mindez természetesen csak azon szenvedésekre vonatkozik, amelyeket Isten bocsát az emberekre s nem áll azokról, amelyeket az ember a saját oktalanságával, avagy hanyagságával, vagy éppen kéjhajszásával, mértéktelenségével, játékszenvedélyével és egyéb gonosz indulatával idéz elő. Gondoljunk csak arra a rettenetes nyomorra, amely az alkohol nyomán üti fel fejét a

szivekben és családokban; gondoljunk a titkos betegségek légióira, melyeknek sulya alatt százerek nyögnek, sohajtoznak; gondoljunk az egészségtelen lakásokra s arra a sok veszedelemre, amely az elővigyázati intézkedések elégtelensége következtében fenyegeti főképpen a gyári munkásokat; jusson eszünkbe mindaz a nyomoruság, a melynek szülőoka az emberek önzése. Ime nem kézzel fogható-e „hogymennyire összefügg egymással a bűn és a nyomor?” Az inségben sinylődőknek micsoda belátáhatatlan tömegén lehetne egy csapással segíteni, ha sikerülne a bűnt egy emberi társadalomtól száműzni, vagy minden embert igazán mégtéríteni! Valóban, Istennek nem az az akarata, hogy az emberek a bűnnek hódolva egészségüket megrongálják, egymást kizsákmányolják és elnyomják. Az se lehet az ő akarata, hogy az emberek egymásra támadjanak és véres ütközetben ezer meg ezer családnak fentartóját, ezer meg ezer anyának fiát, szive gyermekét felkoncolják. Az ilyen vérengzés emberek hibája, érte az Úr nem felelős. Neki abban van öröme, ha mindenki egészséges s vidáman végzi a dolgát. És ahol az ő szelleme uralodik a sziveken, ahol az ő lelke egyesíti az embereket a kölcsönös segítő szeretetben: ott bizonyára kevesebb és elviselhetőbb is a nyomor, mint egyebütt.

Természetes, hogy a mennyországot a maga teljes boldogságával ide varázsolni a földre: lehetetlen. A gond beoson a gazdagok palotájába is. Az ember élete, bölcsőtől a sirig, csupa küzdelem. De hiszen a föld nem is zavartalan pihenésnek a helye, hanem iskola, amelyben minden felfelé, előre mutat. Erről meg ne feledkezzünk soha. Azok a borzalmas szerencsétlenségek, amelyeknél százakra, nem egyszer ezrekre mennek az ember áldozatok, mind hatalmas intő szózatok, amelyek figyelmeztelik az embert: el ne bizza magát, kényelmes életét biztos végleges állapotnak ne tekintse; senki nem tudhatja, mikor üt végórája. A tő vizébe hajított kő, tudjuk mozgásba hozza az egész víztömeget. Mi azonban csak a felületen képződött győrüket látjuk. Ugyan úgy vagyunk a nagy szerencsétlenségekkel és pusztító elemi csapásokkal is. Mi rendesen csak a szembeötülő jelenségekről veszünk tudomást, míg azok a mélyreható nagy horderejű hatások, amelyek a lelkeket merendítik, vétkes álmukból felrázzák és komoly magukba szállásra indítják, — előttünk elrejtve maradnak. Mi bizony sok dolgot nem értünk. „Mert ki mehetett végére az Úr akaratának? Vagy ki volt néki tanácsosa?” Aki azonban az őt ért fájdalommal felismeri Istennek ujját és a keresztben nem csupán szomorú sorsunk-

nak jelképét, hanem az örök Isten bűnbocsátó könyörületességének bizonyítékait is látja, — azt nem nyugtalanítják többé az efajta rejtélyek. Aki már itt Istenben való életet él, az biztos abban, hogy előbb-utóbb életének minden rejtélye megoldódik, minden homálya eloszlik s hogy istenétől el nem szakíthatja semmi, még maga a halál sem.

ISTEN IGÉJE

Mise és az Úr vacsora.

2-ik közlemény.

II.*)

De valóbau elégséges volna-e egy ily nagy tévelygés elkerülése arra, hogy elmondhassuk, miszerint a reformáció valódi szellemében ünnepeljük az Urvacsorát? Ez a kérdés Káténk 81. kérdésére vezet át bennünket, mely így hangzik: „Kik járulhatnak az Úr asztalához?” Feleletünket rövidre szabhatjuk, mert hisz amiről itt szó van, azt az Urvacsora minden egyes kiszolgáltatása alkalmával eléggé hangoztatjuk. Halljátok tehát, hogy mennyi kívántatik tőlünk, s győződjetek meg magatok, hogy nem túl sok az, ami tőlünk kívántatik.

Valóban nem kevés az, ami tőlünk megkívántatik K. H., ha azt akarjuk, hogy elmondhassuk, hogy az urvacsorát az evangélium és a reformáció valódi szellemében vettük. Nem több, de nem is kevesebb, mint „három dolog”, éppen annyi, mint amennyi szükséges volt ott, ahol egyetlen vigasztalásunkról szólottunk. Már az első, ami itt névszerint felemlítettük: „Azok, kik bűneik miatt bánkódnak”; nem könnyű az önző embernek, aki oly szívesen tetszeleg önmagának. Valódi bánkódást csak ott találhatunk, ahol az ember megtanult ekként szólni Dáviddal: „Az én vétkeimet ősmérem és az én bűnöm szüntelen előttem forog nékem”. Ha e bánkódás mértéke az életkor, a jellem és állapot szerint különböző is: senkinél sem hiányozhatik teljesen, ki az Úr asztalához akar járulni. Oly mélynek kell ennek lennie, hogy a lelket néma fájdalommal töltse el, ha saját szegénységünkre és inségünkre pillant; s oly erősnek, hogy elviselhetetlen legyen, ha a szivnek nélkülözni kellene a teljes vigasztalást Krisztusban.

De hisz ez a hívő bizalom az, hogy a bűnök Krisztusért megbocsáttatnak, amire

* Első rész a Vasárnap 9. számában.

a Káté, mint második fődologra utal. A valódi urvacsorát élvező, szemét nemcsak saját bűnének és romlottságának sötét mélységére irányítja, de Isten kegyelmének fénylő magasságára is a Krisztusban. Nemcsak bizik abban, hogy megkegyelmeztetése lehető, de abban is, hogy ez teljesen bizonyos a Megváltóban, sőt hogy már Isten meg is ajándékozta vele, amennyiben az üdvnek ezen jótéteményét hívó szívvvel fogadja. Ezért a szentasztalnál lelkében kezét a szeplőtelen áldozatra teszi, s vallja Pál apostollal az Urat, mint aki „szeretett engemet és adta Ő magát én érettem“.

Épen ezért nem lehet csudálni, hogy mit sem kíván forróbban, minthogy „mind inkább-inkább erősödjen a hitben és jobbuljon a keresztyéni életben“. Minél inkább tapasztalta ennél az asztalnál, hogy micsoda erőt és bátorságot öntött belé a hit első öröme, annál inkább gondja van rá, hogy ez a nemes csira teljesen kifejlődhessék s megérhessék. Épen ezért elkötelezi magát lélekben, hogy szünetlenül keresse azt a forrást, melylyel itt megüdítettett, és megújítsa az Úrral való közösséget, mely ott mintegy a kereszt lábánál vele kötöttett. Mindazokkal, kik a Krisztuséi, egy kenyérben és egy pohárban részesülvén, jó szívvvel nyújtja kezét minden atyafiának, sőt minden ellenségének, s Isten erejében megsemmisül minden keserűség, gyűlölség és irigység, melyek által a szentlélek megszorítottatik és kioltatik. Krisztus szeretetének megújuló tapasztalata szent buzgalomra serkenti őt, hogy Isten elhívásának céljait tudakozza, a Mester keresztjét hordozza, s az Isten lelki templomának felépítésén munkálkodjék. S midőn így a csöndes bánat és a szent öröm egyformán megszólal lelkében; midőn az alázatosság köntöse befödözi; a bizalom botja támogatja, s az új engedelmesség utja megnyílik léptei előtt: akkor ott áll az Ur szeméi előtt, mint asztaltárs, ki csakhamar bőségesen engedi tapasztalnia, hogy halálának emlékezete az örök élet forrása,

És ebből önként látható, hogy a folytonos törekvés hiterősítés és megszentelés után még gondolatban sem nélkülözhető. Vagy hogyan, az urvacsoránál látni, hogy mi a bűn, s nem gyűlölni egész szívünk-ből; az urvacsoránál tapasztalni, hogy a Krisztus ereje támogat bennünket s mégis saját benső gyöngeségünk s romlottságunk sulya alatt bártortalanul leülni; az urvacsoránál izelni egy jövő élet erőit, s azután mintha semmi sem történt volna az Ur és a mi szívünk között. ismét vissza térni a jelen világhoz... nem kérдем, lehető-e ez. csak azt kérдем, tetszhetné-e ez az Urnak? De hiszen a megváltás célja meg-

szentelés, s valódi urvacsorai örömről nem lehet szólni, ha az urvacsora legfőbb gyümölcsét nem keressük teljes komolysággal. Őszinteség a bűn bevallásában; őszinteség a hitben; őszinteség a megújított viszonyban; egyik sem hiányozhatik e három közül, s a keresztyén életben, főleg pedig a szentvacsoránál, e három a legbensőbbben egyesülve van. Együtt alkotják a mennyegzői köntöst, melyben meg kell jelennünk az ujszövetség lakomáján, és ha a király bejönne, hogy végig tekintsen vendégei során, s csak egyetlen egy is e nélkül a ruha nélkül jelent volna meg, bizony mondom erre a kérdésre: „Barátom, mi módon jöttél ide“? — az ilyen nem tudna egyebet tenni, mint elnémulni.

Van Oosterzee — Dr. Antal Géza.

Olvassuk Van Oosterzee János Jakab „A Heidelbergi Káté“ ötvenkét egyházi beszédben c. munkáját. Fordította Dr. Antal Géza. Ara I—II. kötetnek 10 kor.

KEGYESSÉG UTJA

A pénzes levél.

Egy kereskedő 300 koronát küldött hitelezőjének. Pénzes levélbe sajátkezüleg csomagolta be a pénzt s pecsételte le az előírást őt pecséttel és maga adta fel a postára is.

De a pénzes levél elveszett. Természetesen, hivatalos eljárás, büntügyi vizsgálat a sok herce-hurca lett a dolog vége. Még a kereskedő felesége is tudomást kellett szerezzen a súlyos ügyről és a gyanúsításról, mert az elfogulatlan vizsgálat még arra is kiterjeszkedett, hogy a feladó csakugyan betette a pénzt a borítékba? Vajjon nem csaló-e? Faggatták az aszonyt. Az nyugodtan felelt. „Uram bizonyosan becsomagolta a pénzt s pénzes levelet tett a postára.“ Látta-e? vallatták tovább.

— „Nem, bevallom, hogy ezt nem láttam,“ mondja a nő.

Mégis, honnan állithaja akkor oly bizonyossággal? kérdezik tovább.

— „Férjem ezt mondta nekem,“ szól a hitvestárs.

Milyen gyöoyörű példája ez a történet a hitnek, bizalomnak. Ime az asszony nyugodtan tanuskodik férje mellett annak pusztá állítására. Férje mondotta: — tehát

igaz, ez másként nem is lehet! Hát mi hogyan vagyunk Istennel, a benne vetett hittel és bizalommal?

Mily sokféleképpen kijelenti magát az Úr, szól hozzánk, parancsait tudunkra adja!..

Ha kérdeznek, faggatnak, tőle eltéríteni akarnak, vajjon készek vagyunk mellette már az első szóra bizonyosságot tenni, mondván: „Hiszek, bízom, mert ő mondta, hogy higgyek, és bizzam!”

Olvassuk Kálvin János, nagy reformátorunk műveit. Szerkeszti Ceglédi Sándor ref. lelkész, theol. magántanár, aki arra vállalkozott, hogy Kálvin munkáinak magyarra fordításával megismertesse református népünket a nagy reformátor szellemével. Az eddig megjelent művek Kis Tivadar könyvkereskedésében Pápán kaphatók, aki a művek megszerzésének módzatai felől is szívesen nyújt tájékoztatást.

KÁLVIN-SZÖVETSÉG

Tájékoztató az Országos Kálvin Szövetségről.

Elnökök: **Kenessey Béla** erdélyi-ref. püspök, **Kovács Sándor** a budapesti ref. egyház gondnoka.
 Ügyvezető alelnök: **Bernát István dr.** orsz. képviselő
 Ügyvezető titkár: pálóczi **Horváth Zoltán dr.** ügyvéd

Az Országos Kálvin Szövetség célja a magyar kálvinista egyház hiveit — a szociális érzék fejlesztése és a vallásosság megerősítése által — a társadalmi bajok felderítése, megelőzése és orvoslása végett egyesíteni. A református vallású hiveket társadalmi munkákra — az evangélium és Kálvin szellemében a szeretet és puritán egyszerűség s a helyes jog- és kötelesség-érzet segítségével — előkészíteni, kiképezni, nevelni és rábírn.

Célja felolvasások, vándorgyűlések és vallásos összejövetelek tartása szociális tanfolyamok rendezése, szociális kérdésekről szóló és vallásos művek kiadása.

Az egyházközségekben mutatkozó vallásos, gazdasági és társadalmi bajok orvoslása céljából vallásos és szorakoztató körök, egyesületek s községi Kálvin-Szövetségek alakítása. Mindazok részére, akik támogatásra szorulnak, otthonok, menedékhelyek s védelmi intézmények létesítése, vagy kezdeményezése, a munkásosztály művelése és védelme, a kivándorló hitsorsosok felvilágosítása és védelme.

Arra törekszik, hogy az egész ország kálvinistaságát *egy táborba tömörítse s az egyházat erősítse, fejlessze, építse; ezáltal eleven, lüktető, vallásos életet teremtsen.* De emellett gazdaságilag is kívánja a ref. hiveket erősíteni s azért a *gazdaszövetségek, gazdasági, hitel s más szövetkezetek* létesítését előmozdítani igyekszik.

A szövetség tagja lehet minden magyar honpolgár — férfiak, nők, ifjak, — egyaránt, továbbá egyházi és iskolai hatóságok, gyülekezetek, egyesületek, körök, ha az egyesület céljait előmozdítani töreszenek s tagsági kötelezettségüknek eleget tesznek.

Taggyűjtő ivek s ismertető füzetek a budapesti ref. lelkészi hivatalnál kérhetők (Kálvin-tér 7.) valamint P. Horváth Zoltán-nál, mint a szövetség ügyvezető titkáránál (IV. Ferencz József-rakpart 24.) kaphatók s ugyanott lehet tagul jelentkezni.

ERDÉLY.

A szervezőiroda (Maros-Vásárhely, ref. lelkészi hivatal) felkéri az erdélyi egyházkerületbe tartozó összes lelkészeket. hogy az őszi idényben megkezdendő egyháztársadalmi munkáikról, tervezeteikről szíveskedjenek az iroda vezetőjét értesíteni. Ugyanis azt óhajtjuk, hogy minden megkezdendő munkához kellő tájékoztatást, támogatást nyújtsunk s a lehető anyagi segítségforrásokra is — bizalmasan — rámutassunk.

MI UJSÁG?

Olvassuk rendszeresen a bibliát!
 (Utmutató a Biblia olvasásához.)

Alázatosság a legfőbb keresztyén tulajdonság.

1910. október 17 Hétfő. Isten szereti az alázatosságot. Zsolt. 9; 1—12. — 18 Kedd Gyűlöli a kevélységet. 138. Zsolt. 1—8. — 19 Szerda. Az alázatos szívesen tanul. Péld. 4; 1—13. — 20 Csütörtök. Az alázatos szeretet másoknak szolgálni. Máté 23; 1—12. — 21 Péntek. Az alázatos a kis gyermekhez hasonló. Márk. 9; 33—37. — 22 Szombat. Jézus alázatos volt. János 13; 4—14. — 23 Vasárnap. Legelső és legfőbb az alázatosság. Máté 20; 20—28.

Püspökeink ha hiveink között személyesen megjelennek, építő, buzdító hatásuk elmaradhatatlan. *Kenessey Béla*

dr. erdélyi püspökünk alighogy befejezte a Székelyföld nagy része fölötti kanonika-vizsgálatát, e hó 7-én már a kisküküllő-megyei radnóti egyházközségben jelent meg, hogy felszentelje az újonnan épült templom-ternyot és iskolát. Ezt az egyházközséget is az ő személyes megjelenése emelte ki az eltespedésből. Mikor másfél évvel ezelőtt Péter Károly egyházkerületi titkár kíséretében megjelent, e felekezeti és nemzetiségileg is oly nagyon kitett helyen csak romokat talált. Életre keltő szavára, szinte varázslatos gyorsasággal, új élet támadt, úgy hogy mikor most Nagy Károly egyházkerületi főjegyző és Ravasz László kolozsvári theol. tanár társaságában a felszentelési ünnepre megjelent boldog örömmel látta ott a buzdító, támogató munkájának áldását. Úgy a torony és iskolaszentelési ünnepélyen részt vett Kisküküllő vármegye előkelősége Kemény Ákos báró főispán vezetésével, Sándor János ny. államtitkár, a szomszédos egyházmegyék. Imát tartott Nagy Károly főjegyző, ünnepi beszédet mondott Kenessey Béla püspök a Hoseás próféta VI. rész verse alapján. Az estéli sikerült hangverseny alkalmából pedig dr. Ravasz László tanár ékes előadása gyönyörködtette a lelkeket. Nagyvárad levélvezőnk is egyidejűleg értesít arról, hogy Erős Lajos dr. a tiszántúli egyházkerület püspöke e hó 2-án a borsi egyházközség templomát szentelte fel. Mikor minden felől fenyegetnek a veszélyek, jóleső érzéssel látjuk, hogy püspökeink ébren vannak, hogy példát adjanak, hogy a munkában elől járjanak . . .

Kapronczay Mátyás szászvárosi kövácsmester presbiter e hó 5-én elhunyt. Emléke áldott, hű fia volt egyházának.

Egyszerű iparos embert temettek a héten Budapesten, hű református embert. Egyikét azoknak a ma már ritka polgároknak, akiket a becsületes uton, szorgalmas munkával szerzett vagyon ki nem vetkőztet a megszokott egyszerűségéből, el nem bódít, tévutra nem vezet. Puritán jellemű, szokásaiban egy-

szerű, gondolkodásában a köznapiságon felülemelkedő ember volt Laky Adolf. Életében keveset beszéltek róla, különösen amióta a virágzó ékszerüzlet másnak kezére került s Laky csendes visszavonultságban éldegélt Erzsébet-uti villájában. Évekkel ezelőtt névtelen adakozó nagy összeget juttatott a budapesti református egyháznak templomépítés céljaira s már akkor rebesgették Laky nevét. Most, hogy sirba tették kitűnt, hogy az egyszerű kéreg alatt a nagy emberbarátok nemes szive dobogott; harmadfél millió koronát összeget hagyott végrendeletileg a különféle jótékony intézmények s az egyháza javára. Maradandó emléket emélt magának Laky Adolf ezzel az utolsó tettevel, nevet szerzett, nagyobbat, tiszteletreméltóbbat, mint azok, akik a vagyont csak lépcsőnek tekintik, mely felülemeli őket az atyák társadalmi állásán s fényűzőn szórva a pénzt fitymálva félváról tekintik a kétkezes munkást.

Ne nézzük le azt az embert, aki szerény, vagy éppen szegény viszonyok között él. Először azért, mert nem szégyen szegénynek lenni, mert Jézus és az ő tanítványai dicsővé tették a szegénységet. Azután azért, mert mi is juthatunk bármely pillanatban hasonló helyzetbe. Végül, mert a szentírás is határozottan mondja: „A gazdag és szegény összetalálkoznak, mindkettőt pedig az Ur szerzi“ (Péld. 22. r. 2. v.)

HETI SZEMLE.

A politikában csakugyan eljutottunk a delegációkig, amelynek magyar tagjai is Bécsbe érkeztek már e hó 13-ára. Ezek a gyűléseken tárgyalják le Magyarország és Ausztria közös ügyeit a két országgyűlésnek kiküldöttei. Különösen, a közös kiadások kérdése az, ami leginkább érdekli a magyart. Eljlesztően rémes az ideai költségvetés. Csak a Bosznia annexiója 180 millió. Mennyivel emelkedhettek a többi kiadások. Bizony, bizony aggódással nézzük

a jövőt. A képviselőház a delegációk ülése alatt nem tart ülést.

A magyarországi református egyháznak az elmúlt héten két nagy jelentőségű ünnepe is volt. Az egyik a lelkészek országos gyűlése, vagyis mint a köztudatban átment az *Orle kongresszusa*. Impozáns volt megszervezésében s kivitelében egyformán. Örömmel látjuk, hogy az idők s a helyes belátás tisztázta mindazon elveket, amelyek ezen egyesüléssel szemben nem csak a világiak, hanem egyháziak részéről való tartózkodás okai lehettek és voltak. Ma már nem politikai célok, hanem Isten országának szolgálatát látjuk a munkában s azért kész szívvel kívánjuk az áldást rá. A gyűlésen nagyon figyelemre méltó beszéd volt a *Dr. Balthazar* Dezső elnök megnyitója, aki a pápás törekvésekkel szemben helyesen jelölte meg a református lelkész önépítő s társadalmi missziói munkájának szükségét. A gyűlésen jelen volt *Fuliquet* György genfi egyetemi tudós professzor is. Az Istentiszteleten *Kovács* László lelkésztársunk mondott egyházi beszédet, a Belmissziói estélyen pedig *Fuliquet*, *Dr. Szabó* Aladár budapesti, *Nagy* István békési lelkész tanításai építettek. Gyönyörű tett a Kalvineum megállapítása, a melybe a ref. lelkészek árvái nyernének neveltetést. A másik ünnep a tiszáninneri egyházkerület új főgondnokának beiktatása volt *Miskolczon*, amelyen részt vettek *Bánffy* Dezső báró, *Degenfeld* József gróf, *Darányi* Ignác és *Tisza* István egyházkerületi főgondnokok, az egyházkerületek püspökei közül *Antal* Gábor dr., *Erős* Lajos dr. és a kerületek képviselői. Az iktató-ünnep eskütétellel kezdődött. Az eskü letétele után *Dókus* Ernő főgondnok nagyszabású programbeszédet mondott. Beszédében rámutatott arra a sok veszélyre, melyek az egyházat — különösen napjainkban — mindenfelől fenyegetik s amelyek elhárítására minden hívőre nagy szükség van. A folytonos tetszéssel kísért beszédben nyilatkozott az 1848. XX. t.-c. végrehajtásának maradhatatlan szükségességéről. Foglalkozott az egyházat általában érintő és napirenden levő r. kath. rendeletekkel, amelyek ellen teljes erővel szembe kell szállnunk s különben a konvent a kormánynál, sikertelenség esetében a törvény-

hozásnál fog sérelmeivel előállani. Meleg szeretettel vette pártfogásába a lelkész-özvegyek és árvák ügyét. Végül az egyházkerület minden egyes tagjának pártfogását és segítségét kérte jövőre nagy munkájához.

Külföldön folyó események rendén, első sorban *Portugáliára* esik tekintetünk, hol a nép váratlan forradalma elűzte az uralkodót, az ifju *Mánuel* királyt családjával együtt s kikiáltotta a köztársaságot. Ez események igen fontosak és tanulságosak ránk nézve. A forradalom oka a királyi család pazarlása, a néppel való nemtörődomsége s főként a kormányzat lelkiismeretlensége volt. Ez a kormányzat pedig teljesen a pápai uralom, a róm. kath. klérus és a Jezsuiták befolyása alatt állott, s a népek sötétségét, tudatlanságát, nyomorát idézte elő. Az új köztársaság első miniszteriuma elrendelte a Jezsuiták kitiltását, a szerzetes rendek felosztását, s ezek most vakon menekülnek azokba az országokba, ahol befogadják őket. A legtöbb idegen világrészbe menekül: Amerikába, Ausztráliába. Európában csak Ausztria és Magyarország nyújt otthont ennek az elűzött fekete seregnek. Bizonyára nem sokáig!

Felemelő a német császár példaadása, amelyet a berlini egyetemnek f. hó 12-én lefolyt száz éves jubileumán nyújtott. E száz éves egyetem ünnepén megjelent a németek erős hitű, protestáns császára, aki csak a multkor vágta oda a németországi klerikális tábornak, hogy ő nem félti népét a sötétség lovagjaitól, mert népe és ő maga is Isten kegyelméből van s küldetést teljesít. Itt pedig beszédében azt kívánta, hogy legyen az egyetem a német faji erényeknek és a Krisztus evangéliumnak őrizője. Együttal bejelentette, hogy 10 milliós alapítványt gyűjtött a tudományos kutatások támogatására.

Lelkészek, tanítók, akik a Calvin-Szövetség szellemében akár ifjusági, illetőleg leány- és nő-egyletek, akár iparos tanonc-otthonok szervezésével, vagy bármely belmissziói munka megkezdésének tervével foglalkoznak, bizalommal fordulhatnak utbaigazításért lapunk szerkesztőségéhez.

KIS TÁRCA

Akit az imádság segít haza.

Fordította: Szöcs Farkas.

4

A pap két szemével látott mindent, hát nem igen táplálhatta reménységét, valamint jól tudta azt is, hogy Isten rendelései megfoghatatlanok és utai végéremehetetlenek. De mégsem akarta reményétől egészen megfosztani, hisz' betegágyában ez volt egyetlen istápjá, vigasza; mégis nem állhatta meg, hogy Isten igéjével arra az esetre is elő ne készítse, ha szívének óhaja feljesevésbe nem menne. A beteg szinte leolvashatta arcáról gondolatait, melyeken töprengett, ép e miatt meg is akasztotta gondolkodásában s így folytatta beszédét:

„Szinte az elbizakodottságig bizónak tart-hat a Tisztelendő ur; de én görcsösen ragaszkodom Istenem ígérétehez. Hiszen saját szavaival bátorít: „Hivj engem segítségül a szükségben és én megmentelek téged, hogy dicsérhesd nevedet“. És én megtettem, hozzá folyamodtam inségemben, s őt hivat segítségemre éjjel és nappal... és ő betölti rajtam ígéréte minden bizonynyal. Az Ur szava igazságos és a mit megígér, megadja biztosan. Ő mondana olyat, mi nem állna hatalmában, beszélhetne olyat, a minek nem állhatna? Soha, soha... Ez az én vigaszom és erős bizodalmam. Óh, hiszen tudván tudom, ha magamra tekintek, nem táplálhatom reményem teljesültét; mert szívem nemsokára végsőt dobban, s örök nyugalomra tér. Még néhány nap, pár rövid óra... és vége földi létemnek; de azért erősen és bizton hiszem, hogy szegény, szeretett fiamat még itt megölelhetem s szívemre szoríthatom egyszer. Hisz midőn évekkkel ezelőtt konfirmációja alkalmával megajándékoztam egy bibliával, e szavakat irtam bele: „Mindörökké megmarad az ő irgalmassága“. Gondolja-e Tisztelendő ur, hogy az én édes Istenem jóságának egykor vége szakadhat, valaha megszűnhet?

A lelkész azt felelte erre, a mit ilyen esetben felelhet az ember. Tudta, tapasztalta elégszer, hogy az Ur imádságunkat, bölcseségéhez mérten, gyakran egész más és magasabb értelemben hallgatja meg, mint mi gyarló, rövidlátó emberek gondolnánk. A beteg halk figyelemmel hallgatta szavait; de szíve bizalmán nem engedett kifogni, s mikor a pap fölkelt s bucsuzásra nyujtotta jobbát, szívélyesen szorította meg

s rebegette: „Mindörökké megmarad az ő irgalmassága“.

Meg, meg... Csak letelt egy-két nap, a beteg folyton-folyvást gyöngült, szemmel látható tiszta dolog, hogy elközelgett halálos órája. Néhány barátnője ajánlkozott, hogy a bekövetkezendő éjszakán leányával együtt ágya mellett virrasztanak. Eliz kész örömet ráállott, hisz ő már előre elszánta magát, hogy utolsó szempillantásig édes anyja mellett marad.

Leszállt az alkony, derült, enyhe nyári éj borult csendesdeden, békésen a földre. Csend s béke volt a beteg szobácskájában is, halk lélekeztszedését is alig lehetett hallani. Eliz távozott pár pillanatra anyja ágyától, erőre volt szüksége, hogy uralkodjon könnyein és csendesen imádkozhassék. Az ablak közelében állapodott meg, tekintete künn az utcán révedezett. Egyszerre csak valami emberi alak-félet látott házuk felé igyekezni. A jövevény egyenest az ajtónak tartott, megnyitotta, de bizony zárva volt; több izben kopogtatott, csendes kopogása alig hallatszott. Eliz visszahuzódott, szólt az ápolónőnek, nézzen ki a kis ajtóba, kérdezze meg, mi járatan van az az ismeretlen ember, ilyen későn se ideje, se órája már a látogatásnak. Az ápolónő úgy cselekedett s félig nyitva hagyta maga után az ajtót.

— Ugyan, ha meg nem sértem, itt lakik még Karainé asszony? — szólalt meg a jövevény barátságos, de kissé komolyas hangon.

— Szolgálatjára uram, itt, csakhogy nagyon az utolsóban van, nyilván alig pár óra választhatja meg a haláltól. Azzal ugyan most nem beszélhet.

— Irgalmas Isten! csak nem talán?... kiáltott fel az idegen oly hangosan, hogy Eliz is meghallotta. Szíve nyugtalanul vert, oly ismerősnek tetszett e hang; ki ez az ismeretlen vendég, ki látni óhajta anyját és beszélni vele? Feszült figyelemmel hallgatott a beszéd további folyamára.

— Okvetlen meg kell látnom, rögtön eressen be hozzá! — e szavakkal nyitotta be az ajtót az ismeretlen, s be akart hatolni a ház belsejébe. A megrémült ápolónő váltig tartotta volna vissza, Eliz meg attól félt, hogy anyja, ki csak az imént szendédett el, erre a zajra feljegy.

(Vége köv.)

Hirdetés

a „Vasárnap”-ba
felvétetik

JOÁNOVICS TESTVÉREK

FÉNYKÉPÉSZEK
KOLOZSVÁR :: MAROS-VÁSÁRHELY

Kalvineum

mű- és könyvnyomda r.-t.
Telefon 299

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 50. szám

Kobrak-Cipők

egyedüli eláru-
sító helye ::
M.-Vásárhelyt,
Transsylvania-
épületben ::

ROYALnagy kávéház
M.-Vásárhely.Pontos és
figyelmes
kiszolgálásSzolid árak
Hideg ételek
Hűsítő italok**KORONA
KENYÉR****Kapható
mindenütt****ZALÁNYI****LŐRINC**kész férfi, fiu,
gyermek- és ::
női ruha-áru-
háza, Maros-
Vásárhely (a
Royal mellett)Ujdonságok ::
férfi, gyermek
és nőifelöltök-
ben, valamint
nagy választék
szőrmeárukbanPontos
kiszol-
gálás**TRANSSYLVANIA**

:: szálloda és kávéház Maros-Vásárhely ::

Pontos
kiszol-
gálás**AGRÁR TAKARÉK-
PÉNZTÁR
R.-T.**MAROS-VÁSÁRHELY. ALAPTŐKE
2 MILLIÓ KOR. - FIÓKINTÉZETEK**MAROSVÁSÁRHELYI
TAKARÉKPÉNZTÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

ALAPTŐKE 1 MILLIÓ K

A Szücs-félemaradékáruházban, Főter
51. szám alatt meglepő ol-
csó női és férfidivatcikkek

S Csak a
ZÉKELY
SZAPPAN

aleglocsóbb
és legjobb
szappan. :: Kapható
minden jobb fűszer-
kereskedésben.
Első székelyföldi gyertya
és gőzszappangyár
Maros-Vásárhely

BOCSÁNCZY MÁRTON
MAROS-VÁSÁRHELY, FŐTÉR

Ajánlja dusan fel-
szerelt női- és
férfidivat
ujdonságait

Slepák
Ábrahám

aranyműves
és ékszerész

Maros-Vásárhely

Elvállal mindennemű
ékszervésést és rajz
után való készítést

Kálnai Salamon

vasöntöde és gépgyár
Maros-Vásárhely

Készít malom, fűrész és szeszgyári, ugyszintén téglá és cserépgyári beren-
dezéseket. Mindennemű öntvényeket minta és rajz szerint. Min-
denemű gazdasági gépek javítása olcsón eszközöltetik

Both Sándor
villanyerőre berende-
zett épület-, mű- és
géplakatosműhely

Telefonszám 249

Maros-Vásárhely
Mészárosok udvara

**MAROSVÁSÁRHELYI KÖZ-
HASZNUTAKARÉKPÉNZTÁR**

Maros-Vásárhely
Szentgyörgy-utca 18
Saját ház

Közművelődési és jótékony
célokat szolgáló pénzintézet

KORZÓ
KÁVÉHÁZ

M.-Vásárhely

Tulajdonos
Rechnitzer A.

Kellemes
szórakozó
hely!

Figyelmes
kiszolgálás!

'REFORM'

hornyolt, sima s
kupás tetőcse-
repét; téglákat,
továbbá a la g-
csöveket min-
den méretben
ajánl

STRAETZ □□
HERMANN □□
gőztégla - gyára
Marosvásárhely
Telefon 120 sz.

Csak a
**SZÉKELY
SZAPPAN**

alegocsoőbb
és legjobb
szappan. :: Kapható
minden jobb fűszer-
kereskedésben.
Első székelyföldi gyertya
és gőzsappangár
Maros-Vásárhely

BOCSÁNCZY MÁRTON
MAROS-VÁSÁRHELY, FŐTÉR

Ajánlja dusan fel-
szerelt női- és
férfidivat
ujdonságait

Slepák
Ábrahám

aranyműves
és ékszerész

Maros-Vásárhely

Elvállal mindennemű
ékszervésést és rajz
után való készítést

Kálnai Salamon

vasöntöde és gépgyár
Maros-Vásárhely

Készít malom, fűrész és szeszgyári, ugyszintén téglá és cserépgyári beren-
dezéseket. Mindennemű öntvényeket minta és rajz szerint. Min-
dennemű gazdasági gépek javítása olcsón eszközöltetik

Both Sándor
villanyerőre berende-
zett épület-, mű- és
géplakatosműhely

Telefonszám 249

Maros-Vásárhely
Mészárosok udvara

**MAROSVÁSÁRHELYI KÖZ-
HASZNUTAKARÉKPÉNZTÁR**

Maros-Vásárhely
Szentgyörgy-utca 18
Saját ház

Közművelődési és jótékony
célokat szolgáló pénzintézet

KORZÓ
KÁVÉHÁZ

M.- Vásárhely

Tulajdonos
Rechnitzer A.

Kellemes
szórakozó
hely!

Figyelmes
kiszolgálás!

'REFORM'
hornyolt, sima s
kupás tetőcse-
repet; téglákat,
továbbá ala-
csöveket min-
den méretben
ajánl

STRAETZ □□
HERMANN □□
gőztégla - gyára
Marosvásárhely
Telefon 120 sz.